

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ.

ຄູ່ມື

ການຂໍຢັ້ງຢືນກະສິກໍາ ອິນຊີຂອງລາວ.

ກົມປູກຝັງ, ພະແນກມາດຕະຖານ

ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ສິງຫາ 2011

ຄໍານໍາ

ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍຂອງພັກ ວ່າດ້ວຍການຜະລິດ ກະສິກໍາ ສະອາດ, ແຜນງານ ຜະລິດ ພືດສະບຽງ ແລະ ພືດເປັນສິນຄ້າ ຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ກົມປູກຝັງ ໄດ້ພະຍາຍາມ ສ້າງບັນດານິຕິກໍາ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ນໍາໃຊ້ເປັນບ່ອນ ອີງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຄູ່ມື ການຂໍຢັ້ງຢືນກະສິກໍາອິນຊີ ຂອງລາວ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມາເພື່ອເປັນຄູ່ມື ແນະນໍາ ແລະ ເປັນສິ່ງ ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ ຜູ້ຜະລິດ - ຜູ້ປະກອບເອກະສານ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ທີ່ຈະຂໍການຢັ້ງຢືນ ກະສິກໍາອິນຊີ ຕະຫລອດເຖິງ ສ້າງຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ນັກວິຊາການ ໃນການຮັບສະໝັກການຂໍ ການ ຢັ້ງຢືນຂອງ ຜູ້ຜະລິດ - ຜູ້ປະກອບການ ເຮັດໃຫ້ການ ຂໍການຢັ້ງຢືນ ເປັນໄປຕາມຂັ້ນຕອນ, ມີຄວາມ ສະດວກ, ງາຍດາຍ, ບໍ່ສັບສົນ ແລະ ປະຢັດເວລາ ແລະ ທັງເປັນການສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການ ຂໍການຢັ້ງຢືນ ຈາກຜູ້ຜະລິດ - ຜູ້ປະກອບການເພີ່ມຂຶ້ນ.

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ຮຽບຮຽງ ແລະ ພັດທະນາມາຈາກ ບົດຮຽນຕົວຈິງ ແລະ ເອກະສານອ້າງອີງ ຈາກແຫລ່ງຕ່າງໆ. ດັ່ງນັ້ນ, ກົມປູກຝັງຫ້ວງຢ່າງຍິ່ງວ່າຄູ່ມື ສະບັບນີ້ ຈະອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນທາງ ປະຕິບັດ ໃຫ້ແກ່ ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການນໍາໄປ ໝູນໃຊ້ເພື່ອຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກໍາ ອິນຊີ.

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ໄດ້ຈັດພິມເປັນຄັ້ງທໍາອິດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງປາສະຈາກບໍ່ໄດ້ ຂໍຂາດຕົກບົກຜ່ອງ ດ້ານ ຕ່າງໆ. ຊຶ່ງກົມປູກຝັງ ພ້ອມຍອມຮັບ ຄໍາຕໍານິຊີຊົມ ເພື່ອເອົາມາປັບປຸງແກ້ ໄຂເຮັດໃຫ້ປຶ້ມຄູ່ມືຫົວນີ້ ມີ ເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນ ແລະ ສົມບູນຂຶ້ນເລື້ອຍໆ

ຫົວໜ້າກົມປູກຝັງ

ດຣ. ມົນທາທິບ ຈັນເພັງໄຊ

1. ຂອບເຂດໃບຢັ້ງຢືນກະສິກຳ ອິນຊີ

ຂອບເຂດໃບຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ 3 ມາດຕະຖານ ຄື:

1. ການອອກໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານການຜະລິດພືດ
2. ການອອກໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານການປຸງແຕ່ງ ແລະ ຫລັງການເກັບກຽວ
3. ການອອກໃບຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານການເກັບຜົນຜະລິດຈາກປ່າ

2. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ຈຸດປະສົງຂໍການຢັ້ງຢືນ. ຂັ້ນຕອນຂໍການຢັ້ງຢືນ ປະກອບມີດັ່ງນີ້:

2.1 ການຂຽນໃບສະໝັກ ແລະ ຢືນໃບສະໝັກ.

ຜູ້ສະໝັກ ຕ້ອງປະກອບຂໍ້ມູນ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ, ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນ ກັບຄວາມເປັນຈິງ ໃສ່ແບບຟອມການສະມັກ ຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳ ອິນຊີລາວ.

ແບບຟອມການສະມັກຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີລາວ ປະກອບມີ 2 ແບບຟອມຄື: (1) ແບບຟອມການສະມັກຂໍການຢັ້ງຢືນຟາມ ແລະ (2) ແບບຟອມການສະມັກຂໍ ການຢັ້ງຢືນການປຸງແຕ່ງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ທ່ານສະໝັກ ຂໍການຢັ້ງຢືນທັງຟາມ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ, ສາມາດຂຽນໃສ່ແບບຟອມ ຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳ ອິນຊີ.

2.2 ການຂໍຖອນໃບສະໝັກ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສະໝັກ ສິ່ງໃບສະໝັກ ແລະ ຊຳລະຄ່າທຳນຽມ ພື້ນຖານ ໃຫ້ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນແລ້ວ ແຕ່ຕ້ອງການຂໍຖອນໃບສະໝັກ ອອກຈາກການ ສະໝັກ ຫລື ຕໍ່ອາຍຸມີຂໍ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- ການຖອນໃບສະໝັກຕ້ອງ ແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ທີ່ຜູ້ສະໝັກ ຈ່າຍໃຫ້ກັບ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ໄປແລ້ວ ຈະບໍ່ໄດ້ຈ່າຍຄືນ ໃນທຸກກໍລະນີ.

3. ປະເພດການສະໝັກຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີ.

ການສະໝັກຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີ ແບ່ງອອກເປັນ 4 ປະເພດຕາມຫລັກການຜະລິດ ແລະ ການປະກອບການຄື:

ປະເພດການສະໝັກ	ຜູ້ສະໝັກ	ລາຍການຍັງຢືນ
1. ການຂໍຢັ້ງຢືນຟາມ	ຜູ້ຜະລິດ ຫລື ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ເຮັດຟາມ ກະສິກໍາອິນຊີ	• ຟາມແລະຜົນຜະລິດໃນຟາມ • ການບັນຈຸຜົນຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ • ການປຸງແຕ່ງໃນຄອບຄົວ ຫລື ການປຸງແຕ່ງຂະໜາດນ້ອຍ ໃຊ້ຜົນຜະລິດກະສິກໍາ ອິນຊີ ຈາກຟາມຕົນເອງ.
2. ການຂໍຢັ້ງຢືນການປຸງແຕ່ງ	ຜູ້ຜະລິດ ຫລື ຜູ້ປະກອບການ ທີ່: • ປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດ ກະສິກໍາ ອິນຊີ ຂອງຕົນ. • ປຸງແຕ່ງ ນໍາຜົນຜະລິດ ກະສິກໍາ ອິນຊີ ຂອງຜູ້ອື່ນ ຫລື ເປັນສ່ວນປະສົມ ໃນການປຸງແຕ່ງ. • ເກັບຊື້ຜົນຜະລິດສະກິກໍາ ອິນຊີ ມາເຮັດການບັນຈຸ ໃໝ່ ແລະ ຈໍາໜ່າຍ.	• ການປຸງແຕ່ງ • ຜະລິດຕະພັນຈາກການປຸງແຕ່ງ • ການບັນຈຸ
3. ການຂໍຢັ້ງຢືນແບບກຸ່ມ	ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ຫລື ຜູ້ປະກອບການ ທີ່: • ເຮັດການຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ ແລະ ມີການປຸງແຕ່ງ ຜົນຜະລິດ ເພື່ອຈໍາໜ່າຍ ຮ່ວມກັນ.	• ການປຸງແຕ່ງ • ຜະລິດຕະພັນຈາກການປຸງແຕ່ງ • ການບັນຈຸ
4. ການຂໍຢັ້ງຢືນຜົນຜະລິດຈາກປ່າ	ເປັນສະມາຊິກໃນບ້ານ ຫລື ກຸ່ມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ຈະເຮັດການເກັບກູ້ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ	• ຜົນຜະລິດຈາກປ່າ • ການບັນຈຸ • ການປຸງແຕ່ງ ໃນຄອບຄົວ ຫລື ການປຸງແຕ່ງເປັນກຸ່ມ.

ນອກຈາກ ການສະໝັກ ຂໍການຍັ້ງຢືນ ກະສິກຳອິນຊີ ຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ ທາງໜ່ວຍງານ ອອກ ໃບຍັ້ງຢືນ ຍັງມີການບໍລິການເພີ່ມເຕີມຄື:

- ການບໍລິການເພື່ອສົ່ງອອກ.

ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ ສາມາດ ອໍານວຍ ຄວາມສະດວກ ແລະ ການຕິດຕໍ່ປະສານ ງານ ກັບ ອົງການກວດກາການຍັ້ງຢືນ ສາກົນ ໂດຍຜ່ານອົງການ ກວດກາການຍັ້ງຢືນ ເປັນສະມາຊິກຢູ່ ເຊັ່ນ: ທ່ານສາມາດສົ່ງໄປ ປະເທດ ເອີລົບ, ສະຫະລັດອາເມລິການ ແລະ ປະເທດ ຍີ່ປຸ່ນ.

- ການຍັ້ງຢືນປັດໄຈການຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ.

ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ ສາມາດອອກໃບຍັ້ງຢືນປັດໄຈການຜະລິດທີ່ມີຊື່ການຄ້າ ແລະ ຕ້ອງການ ນຳໄປຈັດຈຳໜ່າຍ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຜະລິດ ພາຍໃຕ້ ການຍັ້ງຢືນ ຂອງໜ່ວຍງານອອກ ໃບຍັ້ງຢືນ.

4. ເງື່ອນໄຂທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດ ສຳລັບຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ.

ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ສະມັກຂໍການຍັ້ງຢືນ ກະສິກຳອິນຊີ ນຳໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ການຊື້, ການນຳໃຊ້ ປັດໄຈການຜະລິດ, ບັນຊີ ຊື້-ຂາຍ ຜົນຜະລິດອິນ ຊີ ພ້ອມທັງ ເກັບຮັກສາເອກະສານ ຊື້-ຂາຍ ຜົນຜະລິດ (ໃບຮັບເງິນ ແລະ ເອກະສານ ຕ່າງໆ)
- ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ບັນຊີ ການຊື້ວັດຖຸດິບ, ການຂາຍຜົນຜະລິດ ແລະ ເອກະສານການ ຜະລິດ,
- ຕ້ອງຍິນຍອມໃຫ້ນັກກວດກາ ເຂົ້າກວດກາໃນພື້ນທີ່ ທັງໝົດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງ ຂອງ ຕົນ (ທັງພື້ນທີ່ເປັນຂອງຕົນເອງ, ເຊົ່າ, ໃຫ້ເຊົ່າ) ລວມທັງ ສະຖານທີ່ປະກອບການ (ທີ່ຂໍ ການຍັ້ງຢືນ ແລະ ບໍ່ຂໍການຍັ້ງຢືນ) ຕະຫລອດຮອດ ສະຖານທີ່ເກັບເຄື່ອງມື, ສະຖານທີ່ເກັບ ຜົນຜະລິດ, ສະຖານທີ່ເກັບວັດຖຸດິມ ແລະ ທີ່ພັກ ໂດຍໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ ບໍ່ຈຳເປັນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ ລ່ວງໜ້າ.
- ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ ຊາບທັນທີ ຖ້າມີການປ່ຽນແປງ ໃດໆ ເກີດຂຶ້ນໃນ ການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ຊະນິດພືດ ທີ່ປູກ ແລະ ສະຖານ ທີ່ປະກອບການ.

- ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ອື່ນໆ ທີ່ທາງໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ວາງອອກ.

5. ການກວດກາຟາມ ແລະ ສະຖານທີ່ປະກອບການ.

5.1. ນັກກວດກາ

ນັກກວດກາ ແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບ ການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານວິຊາສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມຊຳນານດ້ານການຜະລິດ ກະສິກຳ ອິນຊີ ແລະ ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ເປັນ ຜູ້ກວດກາ ຂອງໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ.

ນັກກວດກາ ມີໜ້າທີ່ກວດກາສະຖານທີ່ ເຮັດການຜະລິດ ແລະ ສະຖານທີ່ ປະກອບການ ຕາມທີ່ລະບຸ ໃນເອກະສານ (ໃບສະໝັກ/ໃບຈຸຕໍ່ອາຍຸ) ພ້ອມທັງກວດກາການເຮັດວຽກ ແລະ ວິທີການປະຕິບັດ ຕ່າງໆ ຂອງຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ.

ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ຂອງ ນັກກວດກາ. ນັກກວດກາ ບໍ່ມີສິດໃນການຮຽກຮ້ອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ ຈາກຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ລວມທັງບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ ນັກກວດກາການຮັບຂອງຂ້ວນ ຫລື ສິ່ງທີ່ມີມູນຄ່າ ຈາກຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ.

ໃນກໍລະນີ ນັກກວດກາໄດ້ມີພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ສາມາດສະເໜີ ຕໍ່ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ.

5.2 ປະເພດການກວດກາ

ການກວດກາ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ປະເພດ:

1. ການກວດກາຄັ້ງທຳອິດ (Initial Inspection) ແມ່ນການກວດກາ ສະຖານທີ່ການຜະລິດ ແລະ ສະຖານທີ່ ປະກອບການ ເພື່ອປະເມີນຜົນ ການປະຕິບັດງານ ຂອງຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ. ການກວດກາຄັ້ງທຳອິດ ຈະມີການນັດໝາຍລ່ວງໜ້າ ແລະ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຫລື ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຕ້ອງຢູ່ປະຈຳພື້ນທີ່ ເພື່ອພົບນັກກວດກາ.
2. ການກວດກາປະຈຳປີ (Annual Inspection) ແມ່ນການກວດກາ ສະຖານທີ່ ການຜະລິດ ແລະ ສະຖານທີ່ການປະກອບການ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ປີລະໜຶ່ງຄັ້ງ ແລະ ມີການແຈ້ງໃຫ້ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການຮູ້ລ່ວງໜ້າ.
3. ການກວດກາພິເສດ ແມ່ນການກວດກາ ນອກເໜືອຈາກການກວດກາປະຈຳປີ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຍ້ອນ:

- ຄະນະກຳມະການ ພິຈາລະນາ ອອກໃບຢັ້ງຢືນກຳນົດເງື່ອນໄຂຂຶ້ນມາ.
- ມີການສະເໜີ (ຮ້ອງຟ້ອງ) ຫລື ຂ່າວລື ແລະ ຂໍ້ສົງໄສ
- ມີການສະເໜີ ພິຈາລະນາ ຜົນການຍັ້ງຢືນ ຄືນໃໝ່
- ມີຄວາມສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ຂອງການຜະລິດ ແລະ ປະລິມານ ການຜະລິດ.
- ຄວາມສ່ຽງໃນການປົນເປັນ ຈາກການຜະລິດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ ລະຫວ່າງການຜະລິດ ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳເຄມີ.

ການກວດກາພິເສດແບ່ງອອກເປັນປະເພດຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- **ການຕິດຕາມການກວດກາ (Follow-up Inspection)** ແມ່ນການຕິດຕາມ ພາຍຫລັງການກວດກາປະຈຳປີ ເພື່ອແນ່ໃຈວ່າ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ທີ່ຄະນະກຳມະການພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນ ກຳນົດຂຶ້ນມາ. ສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດ ແມ່ນຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ.
- **ການຕິດຕາມການກວດກາ ຕາມຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ ແລະ ຂໍ້ສົງໄສ (Follow-up Inspection on complaints and suspicious)** ແມ່ນການກວດກາ ເພື່ອພິສູດຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ ຫລື ຂໍ້ສົງໄສ ທີ່ມີຕໍ່ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ, ການກວດ ປະເພດນີ້ ຈະບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ, ການກວດກາ ປະເພດນີ້ ຈະບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແລະ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈະເປັນຜູ້ ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການກວດກາ, ແຕ່ພາຍຫລັງການກວດກາແລ້ວ ພົບວ່າ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ໄດ້ລະເມີດມາດຕະຖານ ຫລື ຂໍ້ກຳນົດ ຕາມທີ່ລະບຸ ໃນຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຕ້ອງ ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ທັງໝົດ.
- **ການກວດກາຕາມການຮ້ອງຮຽນ (Extra inspection on appeals)** ແມ່ນການກວດກາຕາມຄຳສັ່ງຂອງຄະນະ ກຳມະການພິຈາລະນາ ຄືນຜົນຂອງການຕັດສິນຄືນໃໝ່ ຈາກຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ. ການກວດປະເພດນີ້ອາດແຈ້ງ ຫລື ບໍ່ແຈ້ງ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ກໍ່ໄດ້, ແຕ່ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ.
- **ການປະເມີນຄຸນນະພາບ ລະບົບພາຍໃນ (Internal quality control)** ແມ່ນການກວດກາຈາກ ໜ່ວຍງານ ຮັບຮອງມາດຕະຖານ (Accreditation Body- {AB}) ເພື່ອກວດກາລະບົບການເຮັດວຽກ ຂອງນັກກວດກາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານ ຂອງໜ່ວຍງານ ອອກ

ໃຊ້ຍັງຍືນ ໂດຍປົກກະຕິ ຈະເປັນການກວດກາ ໂດຍບໍ່ແຈ້ງໃຫ້ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຮູ້ ລ່ວງໜ້າ ການກວດກາ ປະເພດນີ້ ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັງຍືນ ຈະຮັບ ຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການກວດເອງ ໂດຍບໍ່ມີການເກັບຄ່າທຳນຽມ ໃນການກວດເພີ່ມ.

- **ການກວດກາເພີ່ມສຳລັບຜະລິດຕະພັນໃໝ່** (Additional inspection for new production) ແມ່ນການກວດກາ ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ໄດ້ຮັບການ ຍັງຍືນແລ້ວ, ແຕ່ຕ້ອງການຂໍການຍັງຍືນ ພື້ນທີ່ການຜະລິດ ຫລື ສະຖານທີ່ປະກອບການໃໝ່ ເພີ່ມເຕີມ. ໃນກໍລະນີນີ້, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຕ້ອງສະໝັກ ຂໍການຍັງຍືນເພີ່ມເຕີມ.

5.3 ວິທີການກວດກາ.

ຫລັງຈາກໄດ້ຮັບໃບສະໝັກ ແລະ ມີຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້, ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັງຍືນ ຈະແຈ້ງ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການຮູ້ລ່ວງໜ້າກ່ອນ ຈະແຕ່ຕັ້ງໃຫ້ນັກກວດກາ ໄປກວດກາຟາມ/ສະຖານທີ່ປະກອບການ.

ເມື່ອຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ໄດ້ຮັບແຈ້ງຊື່ນັກກວດກາ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ມີສິດ ປະຕິເສດ ນັກກວດກາທີ່ໄດ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ, ຖ້າຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ສາມາດຊີ້ແຈ້ງເຫດຜົນ ທີ່ ເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າ ນັກກວດກາຜູ້ນັ້ນມີຜົນປະໂຫຍດ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ ຂອງຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຊຶ່ງອາດເຮັດໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເປັນທຳ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງເຮັດໜັງສື ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແຈ້ງໃຫ້ໜ່ວຍງານ ອອກ ໃບຍັງຍືນ ຊາບໂດຍທັນທີ.

ນັກກວດກາຈະນັດວັນທີ່ຈະໄປກວດກາຟາມ/ສະຖານທີ່ປະກອບການ ກັບຜູ້ສະມັກ ໂດຍກົງ. ໃນວັນທີ່ນັດກວດກາຟາມ/ສະຖານທີ່ປະກອບການ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຕ້ອງຢູ່ທີ່ຟາມ/ ສະຖານ ທີ່ປະກອບການຕະຫລອດເວລາ ທີ່ມີການກວດກາ, ຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຫລີກລ້ຽງ ບໍ່ ໄດ້ ອາດຈະຂໍເລື່ອນ ນັດໝາຍ ແລະ ກຳນົດວັນນັດ ກັບ ນັກກວດກາ ຫຼື ໜ່ວຍງານອອກ ໃບຍັງຍືນ.

ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ອະນຸຍາດໃຫ້ນັກກວດກາ ເຂົ້າກວດກາ ຟາມ ແລະ ສະຖານທີ່ປະກອບການ. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ເປັນຜູ້ເຮັດໃຫ້ການ ກວດກາຕ້ອງເສຍເວລາ ແລະ ເກີດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ສຳລັບການກວດກາ ຕ້ອງເສຍເວລາ ແລະ ເກີດ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ສຳລັບກສານກວດກາ ເພີ່ມຂຶ້ນ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດ.

ການກວດກາ ມາດຕະຖານກະສິກຳ ອິນຊີ ປະກອບມີ ວິທີ ດັ່ງນີ້:

1. ສຳພາດ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ/ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຜະລິດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ.
2. ກວດກາເອກະສານບັນທຶກການຜະລິດ, ບັນຊີຊື້-ຂາຍ ແລະ ບັນຊີອື່ນໆ
3. ກວດກາຟາມ ແລະ ສະຖານທີ່ປະກອບການ (ລວມທັງກະສິກຳ ອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳເຄມີ)

ພາຍຫລັງການກວດກາສຳເລັດ, ຜູ້ກວດກາ ຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງໄດ້ອ່ານບົດລາຍງານ ແລະ ເຫັນດີເປັນເອກະພາບ ພ້ອມລົງລາຍາເຊັ່ນ ຮັບຮູ້ວ່າ ຂໍ້ມູນໃນ ບົດລາຍງານ ການກວດກາ ນັ້ນຖືກຕ້ອງຕາມການບັນທຶກໄວ້. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງສຳເນົາ ບົດລາຍງານ ການກວດການັ້ນ ຕ້ອງຕິດຕໍ່ຂໍນຳໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ.

5.4 ການສຸ່ມຕົວຢ່າງເພື່ອກວດກາວິເຄາະຫາສານພິດຕົກຄ້າງ.

ກໍລະນີມີຄວາມສ່ຽງ ຫລື ສົງໃສ ຈະມີສານພິດຕົກຄ້າງໃນນ້ຳ, ດິນ ຫລື ຜົນຜະລິດ, ສ່ວນປະສົມ, ນັກກວດກາ, ອາດສຸ່ມເອົາຕົວຢ່າງ ໄປກວດວິໃຈ ຫາສານພິດຕົກຄ້າງ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຮັບຮູ້ ຂະບວນການດັ່ງກ່າວ.

5.5 ການສຸ່ມຕົວຢ່າງເພື່ອກວດກາວິເຄາະຫາສານປົນເປື້ອນ.

ກໍລະນີ ມີຄວາມສ່ຽງ ຫລື ສົງໃສ ມີການປົນເປື້ອນ ພິດ ຕັດແຕ່ງພັນທຸກຳ ຫລື ມີສ່ວນປະກອບ ທີ່ໄດ້ຈາກ ຜະລິດຕະພັນຕັດແຕ່ງພັນທຸກຳ, ນັກກວດກາອາດສຸ່ມເອົາຕົວຢ່າງ ໄປກວດວິໃຈ ຫາສານປົນເປື້ອນ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຮັບຮູ້ຂະບວນການດັ່ງກ່າວ.

6. ການກວດກາ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ກະສິກຳອິນຊີ

ການກວດກາ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ກະສິກຳ ອິນຊີ ຂອງລາວ ແມ່ນການກວດກາ ແລະ ຢັ້ງຢືນ ລະບົບ ການຜະລິດ, ລະບົບການປຸງແຕ່ງ, ການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດຈາກປ່າ ແລະ ລະບົບການຜະລິດແບບກຸ່ມ, ປະກອບມີດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ຟາມ	ການຄວບຄຸມຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມປູກ ຈົນຮອດ ການເກັບກ່ຽວ, ເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ ແລະ ບັນຈຸຂາຍ

2. ການກວດກາ ແລະ ການຍັ້ງຍືນລະບົບ ການປຸງແຕ່ງ	ການກວດກາ ຈະເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ ຜົນຂອງຜະລິດ ແລະ ຈັດການວັດຖຸດິບ, ວິທີປຸງແຕ່ງ, ການບັນຈຸ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການຈຳໜ່າຍ
3. ການກວດກາ ແລະ ການຍັ້ງຍືນແບບກຸ່ມ	ການກວດກາ ເລີ່ມແຕ່ປູກ ຈົນຮອດ ການເກັບກຽວ, ປຸງແຕ່ງ, ເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ ແລະ ບັນຈຸຂາຍ.
4. ການກວດກາ ແລະ ຍັ້ງຍືນຜົນຜະລິດຈາກປ່າ	ການກວດກາ ຈະເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ ແຫລ່ງທີມາຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ ການຈັດການວັດຖຸດິບ, ວິທີການປຸງແຕ່ງ, ການບັນຈຸ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ຈຳໜ່າຍ.

7. ການແຈ້ງຜົນການຍັ້ງຍືນ ແລະ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ

7.1. ການແຈ້ງຜົນການຍັ້ງຍືນ.

ຫລັງຈາກການກວດກາສຳເລັດ, ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຍືນ ຈະແຈ້ງຜົນການຍັ້ງຍືນ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ພາຍໃນເວລາ ບໍ່ເກີນ 6 ເດືອນ ນັບຈາກມີລົງກວດກາ.

ຄະນະກຳມະການພິຈາລະນາ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ ເຫັນດີ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ. ບາງກໍລະນີຄະນະກຳມະການ ອາດຈະກຳນົດເງື່ອນໄຂ ຫລື ຂໍ້ແນະນຳ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂເພີ່ມເຕີມ ຕົວຢ່າງ:

- ການເຊັນສັນຍາ ລະຫວ່າງ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ກັບຜູ້ຮັບຈ້າງຜະລິດ ແລະ ສຳເນົາເອກະສານ ສົ່ງໃຫ້ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ.
- ບັບປຸງ ແນວບ້ອງກັນໃຫ້ແລ້ວ ກ່ອນລະດູ ການຜະລິດ ລ່ວງໜ້າ ເງື່ອນໄຂເຫລົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຕິດຕາມປະເມີນຜົນຈາກ ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ ໂດຍຜ່ານການກວດກາ ປະຈຳປີ ຫລື ການກວດກາພິເສດ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ຫລື ຂໍ້ສະເໜີແນະ ຫລື ບໍ່.

ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳ ເຫລົ່ານີ້ຈະລະບຸໄວ້ໃນໜັງສື ແຈ້ງຜົນ ການພິຈາລະນາ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ, ເມື່ອຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ໄດ້ຮັບໜັງສື ແລ້ວຕ້ອງເຊັນຮັບຮູ້ວ່າ ຍິນຍອມ ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວ ແລະ ສົ່ງຄືນ ໃຫ້ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຍືນ ຫລື ຫາກຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມຄວາມເປັນຈິງ, ຜູ້ປະກອບການ ມີສິດ ເຮັດໜັງສື ຮ້ອງຮຽນ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເຖິງຄະນະກຳມະການ ພິຈາລະນາອອກໃບຍັ້ງຍືນ ພາຍໃນ 30 ວັນ.

7.2. ການອອກໃບຍັ້ງຍືນ

ສຳລັບຜູ້ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນ ມີສິດນຳໃຊ້ກາໝາຍ ກະສິກຳອິນຊີລາວ ໄດ້ ພາຍຫລັງໄດ້ຮັບໃບຍັ້ງຢືນ. ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ສາມາດນຳໃຊ້ໃບຍັ້ງຢືນ ເປັນເອກະສານ ຍັ້ງຢືນຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳ ອິນຊີ.

ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຊື້ຜົນຜະລິດ ກະສິກຳອິນຊີ ຈາກຟາມທີ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນ ກັບໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງ ຈາກກົມປູກຝັງເທົ່ານັ້ນ. ຜູ້ເກັບ ຊື້ຕ້ອງເອົາສຳເນົາໃບຍັ້ງຢືນ ແລະ ເອກະສານຊື້-ຂາຍ ຈາກ ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ກະກຽມເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ກວດກາ ເພື່ອ ຍັ້ງຢືນ ວ່າຜົນຜະລິດ ທີ່ຊື້ມານັ້ນ ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີ.

ໃບຍັ້ງຢືນ ກະສິກຳ ອິນຊີ ມີອາຍຸ 1 ປີ ນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ. ເມື່ອໃບຍັ້ງຢືນເກົ່າ ໝົດອາຍຸ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຂໍຕໍ່ອາຍຸ ໃບຍັ້ງຢືນນຳໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນ.

ໃນກໍລະນີ ມີການກວດກາ ພົບເຫັນ ມີການລະເມີດມາດຕະຖານ, ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ ມີ ສິດທີ່ຈະລະງັບ ໃບຍັ້ງຢືນ ນັ້ນໄດ້ທັນທີ.

ໃບຍັ້ງຢືນ ຈະລະບຸຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ, ພື້ນທີ່ ຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ. ໃນກໍລະນີມີ ການປ່ຽນແປງ ການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ປ່ຽນສູດ ຫລື ວິທີປຸງແຕ່ງ, ຍ້າຍ ສະຖານທີ່ ປະກອບການ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນຊາບ ແລະ ສະໝັກຂໍການຍັ້ງຢືນເພີ່ມເຕີມ.

8. ການສະເໜີຂໍພິຈາລະນາຜົນການຍັ້ງຢືນຄືນໃໝ່.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ມີສິດ ສະເໜີ ຂໍພິຈາລະນາ ຜົນການຍັ້ງຢືນຄືນໃໝ່ ຕໍ່ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ.

ສຳລັບຜູ້ຮັບຈ້າງຜະລິດ ຫຼື ຜູ້ຜະລິດພາຍໃນກຸ່ມຕ້ອງການສະເໜີຂໍພິຈາລະນາຜົນການຍັ້ງຢືນ ຄືນໃໝ່ ຕ້ອງສະເໜີຜ່ານ ຜູ້ສະໝັກຂໍການຍັ້ງຢືນ ກັບໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນ ໂດຍມີຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

- ຜູ້ສະເໜີ ຕ້ອງເຮັດໜັງສື ແລະ ປະກອບຂໍ້ມູນ ເພີ່ມເຕີມ ຫາຄະນະ ກຳມະການ ພິຈາລະນາອອກ ໃບຍັ້ງຢືນ ເພື່ອຄົ້ນຄ້ວາຄືນໃໝ່.
- ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນ ຈະພິຈາລະນາ ຂໍສະເໜີ ແລ ຊື້ແຈ້ງເບື້ອງຕົ້ນ, ໃຫ້ແກ່ຜູ້ສະເໜີ, ຖ້າ ເປັນເລື່ອງເຂົ້າໃຈຜິດ ຂອງຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ກ່ຽວກັບ ການພິຈາລະນາ ຫລື ຂໍບົກຜ່ອງ ຂອງນັກກວດກາ, ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ ຈະຊື້ແຈ້ງ ຫລື ແກ້ໄຂ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງໂດຍ ທັນທີ.

- ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ບໍ່ເຫັນດີ ຕໍ່ການຊື້ແຈງ, ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈະສົ່ງ ເລື່ອງ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ພິຈາລະນາຄືນ ແຕ່ຜູ້ສະເໜີຕ້ອງຈ່າຍຄ່າມັດຈຳລວງໜ້າ ຈຳນວນເງິນ 500,000 ກີບ.
- ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ບໍ່ເຫັນດີ ຕໍ່ການຊື້ແຈງ, ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈະສົ່ງ ເລື່ອງ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ພິຈາລະນາຄືນ ແຕ່ຜູ້ສະເໜີ ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າມັດຈຳ ຄືນທັງໝົດ.
- ໃນກໍລະນີ ຜົນການພິຈາລະນາໃໝ່ ມີການປ່ຽນແປງ ຈາກຄຳພິຈາລະນາ ຕາມຂໍ້ສະເໜີ ຂອງຜູ້ສະເໜີ ຈະໄດ້ຮັບຄ່າມັດຈຳຄືນ.

9. ກົດລະບຽບການນຳໃຊ້ກາໝາຍກະສິກຳອິນຊີ.

ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ອິນຊີ ມີສິດ ຂາຍຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ສາມາດຕິດກາ ໝາຍກະສິກຳອິນຊີລາວ ໃສ່ເທິງຜົນ ຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນ, ແຕ່ຕ້ອງເຮັດສັນຍາສຳລັບ ຂໍ້ຄວາມ ທີ່ຈະໄປຕິດເທິງ ຜະລິດຕະພັນ ຕ້ອງ ປະຕິບັດ ຕາມລະບຽບການວ່າດ້ວຍ ການໃຊ້ກາໝາຍ ກະສິກຳ ອິນຊີລາວ ຂອງກົມ ປູກຝັງດັ່ງນີ້:

- ຜົນຜະລິດ ທີ່ຍັງຄ້າງຢູ່ໃນຊ່ວງ ໄລຍະການປັບປຸງ ຈະຍັງບໍ່ມີສິດໃຊ້ ກາໝາຍ ກະສິກຳ ອິນຊີ ລາວ. ກໍລະນີ ຜູ້ປະກອບການ ຊື້ຜົນຜະລິດ ທີ່ຍັງຢູ່ໃນໄລຍະການປັບປຸງ ມາເຮັດການປຸງແຕ່ງ ຫລື ບັນຈຸຂາຍ ຜະລິດຕະພັນນັ້ນ ບໍ່ມີສິດ ໃຊ້ກາໝາຍ ກະສິກຳອິນຊີລາວ.
- ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຕ້ອງມີຊື່ ຍີ່ຫໍ້ ຂອງຕົນ ເທິງຜະລິດຕະພັນ ຫ້າມໃຊ້ກາໝາຍ ກະສິກຳ ອິນຊີລາວ ແລະ ຂະໜາດຂອງ ສັນຍາລັກ ກາໝາຍກະສິກຳອິນຊີລາວ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ 3/4 ຂອງຂະໜາດ ຍີ່ຫໍ້ ຜະລິດຕະພັນ.
- ຫ້າມໃຊ້ກາໝາຍກະສິກຳ ອິນຊີລາວ ໃສ່ເທິງຜົນຜະລິດ ຫລື ຜະລິດຕະພັນທີ່ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນ ຈາກໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ, ຊຶ່ງອາດຈະກໍ່ໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກເຂົ້າໃຈຜິດ.

10. ການລະເມີດມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ໄດ້ລະເມີດມາດຕະຖານກະສິກຳ ອິນຊີ ພາຍຫລັງໄດ້ຮັບການ ຍັ້ງຢືນແລ້ວ, ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ອາດພິຈາລະນາລົງໂທດ ຕາມຄວາມໝັກ-ເປົາ ຂອງການ ລະເມີດດັ່ງນີ້:

- ເຮັດໜັງສືເຕືອນ
- ເຮັດການກວດພິເສດເພີ່ມເຕີມຊຶ່ງ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຕ້ອງເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການກວດກາ ທີ່ເກີດນີ້.

- ບັບໃໝເປັນເງິນ.
- ຕັດສິດການນໍາໃຊ້ກາໝາຍ
- ລະງັບໃບຢັ້ງຢືນ.
- ຖອດຖອນໃບຢັ້ງຢືນ.
- ກໍລະນີ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ພົບວ່າ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ເຮັດການລະເມີດ ມາດຕະຖານ ຢ່າງຮຸ່ນແຮງ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນມີສິດທີ່ຈະລະງັບ ການຢັ້ງຢືນ ຊົ່ວຄາວ ເປັນເວລາບໍ່ເກີນ 45 ວັນ ໂດຍໃນຊ່ວງເວລາດັ່ງກ່າວ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຈໍາໜ່າຍ ຜົນຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ກະສິກໍາອິນຊີ ຈະລາຍງານບັນຫາ ໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ພິຈາລະນາອອກ ໃບຢັ້ງຢືນ ລົງໂທດ.

11. ການໂຈະ ການຖອນໃບຢັ້ງຢືນ.

ການລະງັບ ການຖອນໃບຢັ້ງຢືນ ຈະເກີດຂຶ້ນ ໃນກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ພິສູດ ລະອຽດ ແລ້ວວ່າ ມີການ ລະເມີດຂໍ້ຕົກລົງ/ກົດລະບຽບ/ມາດຕະຖານ ຂອງ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຫລື ບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ເງື່ອນໄຂ ໃນການຢັ້ງຢືນ ຂອງໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ເປັນການຕັ້ງໃຈ ຫລື ບໍ່ຕັ້ງໃຈ ບໍ່ ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກຳນົດໄວ້, ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ ເກີດຜົນກະທົບ ຕໍ່ຄວາມໜ້າ ເຊື່ອຖື ຂອງ ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຢ່າງຮຸ່ນແຮງ.

ກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຖືກລະງັບ ຫລື ຖອດຖອນໃບຢັ້ງຢືນ ຈະເຮັດໃຫ້ສິດໃນການໃຊ້ ກາໝາຍກະສິກໍາອິນຊີ ສິ້ນສຸດລົງທັນທີ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງດໍາເນີນການດັ່ງນີ້:

- ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງລົບລ້າງ ຫລື ປົກປິດ ກາໝາຍກະສິກໍາອິນຊີລາວ ທີ່ຕິດຢູ່ໃນ ສະຫລາກ ຂອງຜົນຜະລິດນັ້ນ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ພິຈາລະນາຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ກໍລະນີ ເກີດມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການດໍາເນີນງານ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ ທັງໝົດ.
- ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ອະນຸຍາດ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ຖືກລະງັບ ຫລື ຖອດຖອນ ການຢັ້ງຢືນສາມາດດໍາເນີນ ຈໍາໜ່າຍຜະລິດຕະພັນ ທີ່ມີກາໝາຍກະສິກໍາອິນຊີ ເທົ່າທີ່ຍັງມີໃນສາງ ສິນຄ້າ. ວັນທີ່ມີການລະງັບ ຫລື ຖອດຖອນການຢັ້ງຢືນ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຈະຄ້ອງເຮັດ ສັນຍາຂໍ້ຕົກລົງພິເສດ ກັບ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ.

- ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ມີສິດຂໍຍື່ນອຸທອນຄໍາສັ່ງລະງັບ ຖອດຖອນ ການຍັ້ງຍືນ. ການລະງັບ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຈົນກວ່າການສະເໜີຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ຈາກຄະນະກຳມະການພິຈາລະນາ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ.
- ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ຖືກຖອດຖອນ ໃບຍັ້ງຍືນ ອາດຖືກຕັດສິດການສະໝັກຂໍການຍັ້ງຍືນ ກະສິກຳ ອິນຊີ ເປັນເວລາບໍ່ເກີນ 3 ປີ.

12. ການຕໍ່ອາຍຸໃບຍັ້ງຍືນ.

ໃບຍັ້ງຍືນກະສິກຳ ອິນຊີ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ 1 ປີ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຍືນ ຈາກໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການກວດກາ ຢ່າງນ້ອຍ ປີລະ 1 ຄັ້ງ, ເພື່ອກວດກາເບິ່ງວ່າ ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ຍັງປະຕິບັດ ຕາມມາດຕະຖານ ກະສິກຳ ອິນຊີ ຂອງລາວ ຢູ່ ຫລື ບໍ່ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການ ຍັ້ງຍືນ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຍືນ ຈະຈັດສົ່ງແບບຟອມ ຕໍ່ອາຍຸຢ່າງໜ້ອຍ 120 ວັນ. ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງແຈ້ງຄວາມປະສົງ ຂໍຕໍ່ອາຍຸ ໂດຍການ ຊຽນໃບຕໍ່ອາຍຸ ແລະ ແຈ້ງແຜນການ ຜະລິດ ຕະຫລອດທັງປີ ໃຫ້ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຍືນ ຊາບ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນ ໃນການວາງ ແຜນດຳເນີນການກວດກາ ແລະ ອອກໃບຍັ້ງຍືນປະຈຳປີ. ສຳລັບ ຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການສະໝັກການຂໍຍັ້ງຍືນກັບປີທຳອິດ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອາຍຸ ໃບຍັ້ງຍືນຕໍ່ເນື່ອງ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຍື່ນໃບສະໝັກ ການຂໍຕໍ່ອາຍຸໃບຍັ້ງຍືນ ພາຍໃນ 60 ວັນ ກ່ອນວັນໝົດອາຍຸ ໃບຍັ້ງຍືນ. ກໍລະນີພຶດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ຕ້ອງການຂໍການຍັ້ງຍືນ ຍັງຄືເກົ່າ, ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຍືນ ສາມາດອອດໃບຍັ້ງຍືນ ໃຫ້ໄດ້ທັນທີ, ແຕ່ຖ້າພຶດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ຕ້ອງການຂໍການຍັ້ງຍືນ ໃຫ້ໄດ້ທັນ, ແຕ່ຖ້າພຶດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ຕ້ອງການ ຂໍຍັ້ງຍືນ ມີການປ່ຽນແປງໄປຈາກເດີມ, ຕ້ອງໄດ້ ກວດກາເພີ່ມເຕີມ ກ່ອນການອອກໃບຍັ້ງຍືນ. ກໍລະນີການກວດປະຈຳປີ ແລະ ກວດກາ ພິເສດ ພົບວ່າ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ລະເມີດມາດຕະຖານ ຫລື ມີການປ່ຽນແປງ ການຜະລິດໂດຍບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຍືນ ຊາບ, ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຍືນ ອາດພິຈາລະນາລະງັບ ໃບຍັ້ງຍືນ ກະສິກຳອິນຊີ.

12.1. ການສະມັກຂໍຕໍ່ການຍັ້ງຍືນເພີ່ມເຕີມ.

ໃນກໍລະນີ ມີການປ່ຽນແປງ ການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ການ ຜະລິດ ກະສິກຳ ອິນຊີ ຜູ້ຜະລິດ ຕ້ອງເຮັດປະຫວັດ ແລະ ແຜນຜັງ ຂອງຟາມຄືນໃໝ່ ແລ້ວຄັດຕິດກັບ ໃບສະໝັກຂໍຕໍ່ອາຍຸ.

ໃນກໍລະນີມີການເພີ່ມຊະນິດຜະລິດຕະພັນ ທີ່ເຮັດການປຸງແຕ່ງຜູ້ປະກອບການຕ້ອງແຈ້ງມາພ້ອມ ໃບຕໍ່ອາຍຸ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນກະສິກໍາ ອິນຊີ ໄປແລ້ວ ແຕ່ຕ້ອງການ ຂໍການຍັ້ງຢືນ ພຶດ ຫລື ຜະລິດຕະພັນເພີ່ມເຕີມ, ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຍື່ນໃນສະໝັກຂໍ ການຍັ້ງຢືນ ຫລື ແຈ້ງໃຫ້ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນ ຊາບກ່ອນຈົ່ງມີສິດ ຈໍາໜ່າຍຜະລິດຕະພັນ ພາຍໃຕ້ການຍັ້ງຢືນ ຂອງໜ່ວຍງານ ອອກໃບຍັ້ງຢືນ, ກໍລະນີ ຕ້ອງການຂໍສະໝັກການຍັ້ງຢືນ ເພີ່ມ ເຕີມມີຄື:

1. ເຮັດການຜະລິດ ຫລື ຜະລິດຕະພັນ ຊະນິດໃໝ່. ຕົວຢ່າງໄດ້ຮັບການ ຍັ້ງຢືນ ການປູກເຂົ້າ ແຕ່ ປ່ຽນມາປູກສາລີ.
2. ປ່ຽນແປງຜະລິດຕະພັນເຊັ່ນ: ໄດ້ຮັບການປຸງແຕ່ງການກວັນໝາກນັດ ສູດໜຶ່ງ ແຕ່ປ່ຽນໄປເຮັດໝາກ ນັດສູດໃໝ່.
3. ປ່ຽນແປງພື້ນທີ່ ຫລື ສະຖານທີ່ ຜະລິດ ເຊັ່ນ: ຊື້ ທີ່ດິນປູກເຂົ້າອິນຊີເພີ່ມ ຍ້າຍໂຮງງານ ຫລື ສະຖານທີ່ ຜະລິດ.
4. ມີການປ່ຽນແປງວິທີ ການປຸງແຕ່ງຜະລິດ ຕະພັນກະສິກໍາອິນຊີ ເປັນວິທີໃໝ່ ເຊັ່ນ: ປ່ຽນຈາກການສີ ເຂົ້າ ດ້ວຍເຄື່ອງສີເຂົ້າຂະໜາດນ້ອຍ ມາເປັນເຄື່ອງສີເຂົ້າຂະໜາດໃຫຍ່.

ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ທີ່ຕ້ອງການສະໝັກ ຂໍການຍັ້ງຢືນ ກະສິກໍາ ອິນຊີ ເພີ່ມເຕີມ ສາມາດຕິດຕໍ່ຂໍແບບຟອມ ນໍາໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ, ໃນກໍລະນີ ມີການກວດກາຟາມ/ການປຸງ ແຕ່ງໃໝ່ (ໜ່ວຍງານອອກໃບຍັ້ງຢືນ ອາດກວດສອບ ຈາກ ເອກະສານການສະໝັກ ຂໍການຍັ້ງຢືນ ເພີ່ມເຕີມ), ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງຊໍາລະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ເພີ່ມເຕີມ ຕາມອັດຕາ ຄ່າທໍານຽມ ການກວດກາ ເພີ່ມເຕີມ ລວມທັງ ຄ່າເດີນທາງ ແລະ ທີ່ພັກຂອງຜູ້ກວດກາ. ໜ່ວຍງານອອກ ໃບຍັ້ງຢືນ ຈະອອກໃບຍັ້ງຢືນ ກະສິກໍາອິນຊີ ໃຫ້ໃບໃໝ່ ຊຶ່ງລະບຸຊະນິດພຶດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໃ ໝ່ ເພີ່ມເຕີມໃຫ້.

12.2 ການສະໝັກຂໍການຍັ້ງຢືນການຜະລິດພຶດຄູ່ຂະໜານ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນ ກະສິກໍາອິນຊີ ຈາກໜ່ວຍງານອອກ ໃບຍັ້ງຢືນແລ້ວ. ພື້ນທີ່ການຜະລິດໃໝ່ ທີ່ຕ້ອງການຈະຂໍຍັ້ງຢືນ ເພີ່ມເຕີມ ແລະ ຕ້ອງການປູກພຶດຄູ່ ຂະໜານ (ປູກພຶດ ຊະນິດດຽວກັນກັບ ພື້ນທີ່ໄດ້ຮັບ ການຍັ້ງຢືນ ກະສິກໍາອິນຊີ) ໜ່ວຍງານອອກ ໃບຍັ້ງຢືນ ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ ເຮັດການຜະລິດ ຄູ່ຂະໜານໂດຍຜູ້ຜະລິດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ ໜ່ວຍ

ງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຊາບລ່ວງໜ້າກ່ອນ ທີ່ຈະປູກພືດຄູ່ຂະໜານ, ໂດຍຂຽນແບບຟອມ ແຈ້ງການ ຜະລິດພືດຄູ່ ຂະໜານ ແລະ ມາດຕະການ ຈັດການ ບ້ອງກັນ ການປົນເປື້ອນ ຂອງຜົນຜະລິດ ໃຫ້ ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ຊຳລະຄ່າທຳນຽມ ການຜະລິດ ພືດຄູ່ຂະໜານ ຕາມອັດຕາທີ່ລະບຸ ໄວ້ ໃນຕາຕະລ່າງຄ່າທຳນຽມ ແລະ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈະສົ່ງນັກກວດກາໄປເຮັດການກວດ ເພີ່ມເຕີມ ໃນໄລຍະເກັບກຽວ, ເພື່ອປະເມີນວ່າຜູ້ຜະລິດສາມາດ ຈັດແຍກຜົນຜະລິດ ກະສິກຳອິນຊີ ຫລື ບໍ່. ຖ້າພົບວ່າ ຜູ້ຜະລິດ ບໍ່ສາມາດຈັດແຍກຜົນຜະລິດໄດ້. ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ອາດ ພິຈາລະນາ ບໍ່ຢັ້ງຢືນ ຜົນຜະລິດ ໃນໄລຍະນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ຜະລິດບໍ່ແຈ້ງ ແຜນການຜະລິດພືດຄູ່ຂະໜານໃຫ້ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຊາບລ່ວງໜ້າ ແລະ ຜູ້ກວດກາໄປພົບວ່າ ຜູ້ຜະລິດເຮັດການ ຜະລິດພືດ ຄູ່ຂະໜານໃນພື້ນທີ່ກະສິກຳ ອິນຊີ ແລະ ພື້ນທີ່ ບັບປຸງ ໃນເວລາໄປກວດກາ ປະຈຳປີ/ກວດກາພິເສດ, ໜ່ວຍງານອອກ ໃບຢັ້ງຢືນ ຈະຖືວ່າຜູ້ຜະລິດໄດ້ລະເມີດມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ຈະລະງັບການຢັ້ງຢືນ ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ ເຮັດການຜະລິດພືດຄູ່ຂະໜານ ໄດ້ສະເພາະການຜະລິດໃນພື້ນທີ່ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ພື້ນທີ່ກະສິກຳເຄມີ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈະບໍ່ພິຈາລະນາ ຢັ້ງຢືນໃນພື້ນທີ່ ກະສິກຳອິນ ຊີທັນທີ.

13. ການຮຽກຮ້ອງ

ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ມີສິດຮຽກຮ້ອງ ກ່ຽວກັບ ການປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ວຽກງານ ຂອງ ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການເຮັດວຽກ ຂອງວິຊາການ ຫຼື ຂອງນັກກວດກາ ລວມ ທັງການຮ້ອງຟ້ອງ ການລະເມີດ ມາດຕະຖານ ຂອງ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ດ້ວຍການເອງ, ຜູ້ ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງເຮັດໜັງສື ສິ່ງໃຫ້ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ພ້ອມທັງ ແຈ້ງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ເລື່ອງທີ່ ຮຽກຮ້ອງ ໂດຍລະອຽດ ແລະ ຈະຕ້ອງແຈ້ງຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນ ການຕິດຕໍ່ປະສານງານ. ໃນກໍລະນີ ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຕ້ອງການຂໍ້ມູນ ເພີ່ມເຕີມ, ແຕ່ຜູ້ ຮຽກຮ້ອງ ບໍ່ເປີດເຜີຍຊື່ຂອງຕົນເອງ, ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ອາດສະຫງວນສິດ ໃນການກວດກາ ແລະ ພິຈາລະນາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ.

ຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ທີ່ຮ້ອງຟ້ອງຈະຖືກຮັກສາເປັນຄວາມລັບ ສະເພາະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການສືບສວນ ເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຈະບໍ່ມີຜົນດ້ານບວກ ຫລື ລົບ ຕໍ່ການເຮັດວຽກຂອງໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ໃນ ການກວດກາ ແລະ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ສຳລັບ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ການທີ່ເຮັດການຮຽກຮ້ອງ.

14. ຄຳທຳນຽມການສະໝັກຂໍຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ.

ອັດຕາຄຳທຳນຽມອາດມີການປ່ຽນແປງໄດ້ທຸກປີ ທັງນີ້ຂຶ້ນກັບ ການອະນຸມັດ ຂອງກົມປູກຝັງ ໂດຍອີງໃສ່ລະບຽບ ຂອງກະຊວງ ການເງິນ. ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈະແຈ້ງອັດຕາຄຳທຳນຽມ ໃ ໝ່ວຍງານທຸກປີ.

ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີໂດຍສະຫຼຸບມີດັ່ງນີ້:

1. ເປີດຮັບສະໝັກຂໍຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີ, ຜູ້ສະໝັກ (ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ) ຕ້ອງປະກອບ ແບບຟອມສະໝັກ ແລະ ຂໍ້ມູນ ຕ່າງໆຕາມທີ່ກຳນົດ.
2. ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຜູ້ກວດກາ ໄປກວດກາຟາມ ຫຼື ສະຖານທີ່ປະກອບການ, ນັກກວດກາຈະຕິດຕໍ່ ນັດໝາຍວັນເວລາ ທີ່ຈະໄປກວດກາ ກັບຜູ້ສະໝັກໂດຍກົງ.
3. ຜູ້ກວດກາໄປກວດກາຟາມ ຫລື ສະຖານທີ່ ປະກອບການ.
4. ຫຼັງຈາກກວດກາແລ້ວ ຜູ້ກວດກາຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານ ໃຫ້ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ,
5. ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ສົ່ງບົດລາຍງານການກວດກາ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ພິຈາລະນາອອກ ໃບຢັ້ງຢືນ, ພິຈາລະນາວ່າຈະໃຫ້ການຢັ້ງຢືນ ຫລື ບໍ່.
6. ໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແຈ້ງຜົນການພິຈາລະນາໃຫ້ ຜູ້ສະໝັກຮູ້ວ່າໄດ້ຮັບ ການຢັ້ງຢືນ ຫລື ບໍ່ໄດ້ ຮັບການຢັ້ງຢືນ ຖ້າຜ່ານການພິຈາລະນາ ແລະ ອຸນຸມັດ, ຜູ້ສະໝັກຈະໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ແລະມີສິດ ໃຊ້ກາໝາຍກະສິກຳອິນຊີ.
7. ໃນກໍລະນີ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ຜູ້ສະໝັກສາມາດສະເໜີ ຕໍ່ຄະນະກຳມະການພິຈາລະນາອອກ ໃບຢັ້ງຢືນ, ເພື່ອຂໍໃຫ້ມີການທົບທວນ ຜົນການພິຈາລະນາໄດ້ໂດຍສິ່ງຄຳຮ້ອງ ແລະ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ເພີ່ມເຕີມ ໄປຍັງໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ ເພື່ອຊີ້ແຈງ ຕໍ່ຄະນະກຳມະການພິຈາລະນາ ອອກ ໃບຢັ້ງຢືນ.

ການສະໝັກຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີ ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງສຶກສາຂໍ້ກຳນົດ ການ ຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ ຈາກມາດຕະຖານ ກະສິກຳ ອິນຊີ ຂອງກະຊວງກະສິກ ແລະ ປ່າໄມ ຢ່າງ ລະອຽດ, ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຜະລິດ ຫລື ຜູ້ປະກອບການ ມີຄວາມສົນໃຈ ເງື່ອນໄຂມາດຕະຖານຂໍ້ໃດ, ສາມາດຂຽນຈົດໝາຍ ສອບຖາມໄປຍັງໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຫລື ໃນກໍລະນີ ການຜະລິດເປັນ ກຸ່ມ ຫລື ຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປະກອບການ, ສາມາດຕິດຕໍ່ ວິຊາການ ຈາກໜ່ວຍງານອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຈັດ ກອງປະຊຸມວິຊາການ ເພື່ອອະທິບາຍ ລະອຽດ ກ່ຽວກັບ ມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ວິທີການ ປະຕິບັດ ຕ່າງໆ ໃນການສະໝັກ ຂໍການຢັ້ງຢືນກະສິກຳອິນຊີ ຫລື ສາມາດ ຂໍລາຍລະອຽດ ໄດ້ທີ່

ໜ່ວຍງານ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ, ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ໂທ: 412350, ແຟກ:
412349.